

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

LOMAKKEEN KÄYTTÄJÄLLE	1	
1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	1	
2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET	3	
3 RISKIENHALLINTA	3	
4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	6	
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	6	
6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	11	
7 ASIAKASTURVALLISUUS	14	
8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN	18	
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	20	
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA	20	

LOMAKKEEN KÄYTTÄJÄLLE

Lomake on tarkoitettu tukemaan palveluntuottajia omavalvontasuunnitelman laatimisessa. Se on laadittu Valviran antaman määräyksen (1/2014) mukaisesti, joka tuli voimaan 1.1.2015. Lomake kattaa kaikki määräyksessä olevat asiakokonaisuudet ja jokainen toimintayksikkö ottaa omassa omavalvontasuunnitelmassaan esille ne asiat, jotka toteutuvat palvelun käytännössä. Erilliseen ohjeeseen on avattu kunkin sisältökohdan osalta niitä asioita, joita kyseisessä kohdassa tulisi kuvata. Lomakkeen laatimisen yhteydessä siinä olevat ohjaavat tekstit on syytä poistaa ja vaihtaa Valviran logon tilalle palveluntuottajan oma logo, jolloin käyttöön jää toimintayksikön omaa toimintaa koskeva omavalvontasuunnitelma.

Omavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksiköiden lisäksi sosiaalihuollon tukipalveluille ja sosiaalityön palveluille, kuten lastensuojelu, vammaispalvelut, ikääntyvien palvelut sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut.

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Nimi Perhekoti EC Wolmar Ay Y-tunnus 2856055-2_____

Kunta

Kunnan nimi Kouvola

Kuntayhtymän nimi Kouvola

Sote-alueen nimi Kymsote

Toimintayksikkö tai toimintakokonaisuus

Nimi Wolmar

Katuosoite Koskerannankatu 15

Postinumero 45700

Postitoimipaikka Kuusankoski

Sijaintikunta yhteystietoineen _____

Kouvolan kaupunki

Kymsote - Kymenlaakson sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä

PL 50, 45101 Kouvola

Hovioikeudenkatu 6

45100 Kouvola_____

Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä

Ammatillinen perhekoti; lapset ja nuoret; 6 asiakaspaikka

Esimies Ville Saresvirta

Puhelin 0453497381

Sähköposti

ville.saresvirta@hotmail.com

Toimintalupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohda (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt)

Lupa haettu Wolmarin omalle erilliselle toimintayksikölle tammikuussa 2020 (aiemmin toimittu yhdessä Bertel perhekodin kanssa, johon lupa Wolmarin toimintayksikköön on myönnetty huhtikuussa 2018)

Palvelu, johon lupa on myönnetty

Lupaa haettu lastensuojelun ympärivuorokautiseen sijaishuoltoon, perhetyöhön ja jälkihuoltotyöhön.

Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)

Rekisteröintipäätöksen ajankohta 12.04.2021

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat

Perhekoti EC Wolmar Ay ostaa tarvittaessa yksityisiä terveystalvveluja kunnallisten terveystalvveluiden lisäksi.

Ostopalvelujen tuottajat _____

Palvelukokonaisuudesta vastaava palveluntuottaja vastaa alihankintana tuotettujen palvelujen laadusta.

Miten palveluntuottaja varmistaa ostopalvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden?

Omavalvontasuunnitelman tarkastamisella ja tutustumiskäyntien perusteella.

Onko alihankintana tuottavilta palveluntuottajilta vaadittu omavalvontasuunnitelmaa?

Kyllä, mikäli käytetään alihankintapalveluita.

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatus ilmaisee, kenelle ja mitä palvelua tuotetaan. Toiminta-ajatuksen tulee perustua toimialaa koskevaan lainsäädäntöön. Keskeiset sosiaalihuollon palvelua ohjaavat lait ovat sosiaalihuoltolaki, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista sekä erityislakeina lastensuojelu- ja vammaispalvelulaki sekä laki kehitysvammaisten erityishuollosta, mielenterveys- ja päihdehuoltolaki ja vanhuspalvelulaki.

Mikä on yksikön/palvelun toiminta-ajatus?

Perhekoti Wolmar Ay:n toiminnan tavoitteena on sijaishuollon, avopalveluiden sekä erilaisten hoidollisten menetelmin avulla rakentaa lasten ja nuorten elämänhallinnan keinoja perhekodissa asuville lapsille. Toiminta-ajatuksena on tuottaa laadukasta ammatillista perhekotipalvelua ja taata perhekotiin sijoitetuille lapsille ja nuorille turvallinen ja virikkeellinen kasvuympäristö, joka tukee lasten kasvua ja kehitystä ikätasoisesti.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Sosiaalihuollon palveluiden tulee toteuttaa sosiaalihuollon lainsäädännön keskeisiä periaatteita.

Palveluiden tulee edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta, turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet, edistää asiakaskeskeisyyttä sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa.

Arvot liittyvät läheisesti myös työn ammattieettisiin periaatteisiin ja ohjaavat valintoja myös silloin, kun laki ei anna tarkkoja vastauksia käytännön työstä nouseviin kysymyksiin. Arvot kertovat työyhteisön tavasta tehdä työtä. Ne vaikuttavat päämäärien asettamiseen ja keinoihin saavuttaa ne. Toimintaperiaatteet kuvaavat yksikön/palvelun tavoitteita ja asiakkaan asemaa yksikössä/palvelussa. Toimintaperiaatteita voivat olla esimerkiksi yksilöllisyys, turvallisuus,

perhekeskeisyys, ammatillisuus. Yhdessä arvojen kanssa toimintaperiaatteet muodostavat toimintatapojen ja -tavoitteiden selkärangan ja näkyvät mm. asiakkaan ja omaisten kohtaamisessa. Toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet ovat osa omavalvontasuunnitelmaa ohjaten omavalvonnan toimeenpanoa.

Mitkä ovat toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet?

Arvot:

- Ratkaisukeskeinen ja voimavarasuuntautunut työote
- Yhteisöllisyys ja yksilöllisyys ja osallisuus
- Avoimuus ja dialogisuus
- Turvallisuus ja rehellisyys
- Terapeuttinen ilmapiiri

Perhekoti Wolmarissa painotetaan sopeutumista ympäröivään yhteiskuntaan unohtamatta kuitenkaan lapsen omaa persoonallisuutta. Arjessa opetellaan ja käsitellään arjen asioita, jotka helpottavat sekä tukevat lapsen joka päiväistä elämää.

Yhteisöllisellä kasvatuksella ja perushoidolla tuetaan lasten ja nuorten itsensä hoitamisen taitoja sekä tarvittaessa toipumista tukevia asenteita suhteessa yhteiskuntaan erityisesti juuri El Camino-menetelmän avulla. Yhteisöllinen arki tukee lasten ja nuorten kokemusta olla osallinen sekä kykenevä vaikuttamaan asioihin. Strukturoitu arki aikatauluineen sekä säännöllinen vuorokausi- ja ateriarytmi tukevat ja vahvistavat lapsia ja nuoria edelleen. Hoidollisella työskentelyotteella tuetaan Wolmarissa psyykkistä hyvinvointia. Työskentely pitää sisällään mm. omaohjaajatyöskentelyn ja lempeiden arvojen mukaisten toimintamallien omaksumista sekä perhetyötä. Yksilöllisen tavoitetyöskentelyn avulla on tarkoitus saada lapselle/nuorelle selkeyttä oman elämänhallintansa suunnitteluun ja toteuttamiseen käytännössä.

Perhekoti Wolmarin yhteisön kaikkien lasten kanssa työskennellään ratkaisukeskeisen El Camino -tavoitetyöskentelymenetelmän mukaan arjessa. Wolmarin El Camino -toimintatavoilla tuetaan lasten kasvua ja kehitystä ja tarjotaan turvallista aikuisuutta kohtaamalla jokainen lapsi yksilöllisesti ja tarvekeskeisesti. Perhekoti Wolmarin toimintatavat perustuvat El Camino -menetelmän hyödyntämiseen arjessa, jonka tavoitteena on mm. auttaa ja ohjata lapsia ikätasoisesti sosiaalisissa vuorovaikutustilanteissa sekä opettaa kohtaamaan omia sekä toisten ihmisten tunteita joustavammin, tähdäten lapsen kykyyn ratkoa itseohjautuvasti ongelmatilanteita. El Camino -työskentely perustuu ratkaisukeskeiseen lyhytterapiamalliin, jossa keskitytään ratkaisujen rakentamiseen ongelmakeskeisyyden sijaan. Työskentelyn avulla opitaan mm. tunneälytaitoja, jotka kehittävät lapsen vuorovaikutustaitoja sosiaalisissa tilanteissa sekä siirtyvät sisäistettyinä arkipäivän hyödyksi.

Perhekoti Wolmar tarjoaa lapsille ja nuorille puitteet elää ikä- ja kehitystasonsa mukaista tavallista perhe-elämää. Wolmarissa toimitaan lapsilähtöisesti, mutta aikuisjohtoisesti. Arkipäiviä rytmittävät koulunkäynti ja harrastukset.

3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

RISKIENHALLINTA

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen

Asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Ilman epäkohtien tunnistamista ei asiakas- ja potilasturvallisuusriskejä voi ennalta ehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin puuttua suunnitelmallisesti. Omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja

mahdollisia epäkohtien uhkia tulee arvioida monipuolisesti asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta.

Riskit voivat aiheutua esimerkiksi riittämättömästä henkilöstömitoituksesta tai toimintakulttuurista, jossa avointa turvallisuuskulttuuria ei tueta riittävästi. Riskejä voi aiheutua fyysisestä toimintaympäristöstä (kynnykset, vaikeakäyttöiset laitteet) ja toimintatavoista kuten esimerkiksi perusteeton asiakkaan itsemääräämisoikeuden rajoittaminen tai asiakkaiden keskinäisestä käyttäytymisestä. Usein riskit ovat monien virhetoimintojen summa. Riskienhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen ilmapiiri, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä epäkohtia

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi sekä toteutuneiden haittatapahtumien kirjaaminen, analysointi, raportointi ja jatkotoimien toteuttaminen. Esimiehen vastuulla on henkilöstön riittävä perehdytys erityisesti toiminnassa asiakas- ja potilasturvallisuuteen kohdistuviin riskeihin.

Riskienhallinnan työnjako

Johdon ja esimiesten tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Johto vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Esimiehillä on päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle. Riskienhallinta vaatii aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Koko yksikön henkilökunnalta vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Eri ammattiryhmien asiantuntemus saadaan hyödynnetyksi ottamalla henkilökunta mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Riskienhallinnan prosessi on käytännössä omavalvonnan toimeenpanon prosessi, jossa riskienhallinta kohdistetaan kaikille omavalvonnan osa-alueille.

Luettelo riskienhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista

Perhekodille on laadittu turvallisuussuunnitelma, joka on päivitetty 28.11.2019.

Paloturvallisuussuunnitelma on tarkistettu syyskuussa 2019 palotarkastajan toimesta.

Riskejä kartoitettu turvallisuussuunnitelmaan ja vastuut ja ohjeistukset kirjattu niihin. Ympäristöriskit ja muut "fyysiset riskit " kartoitettu perhekotitoiminnan alettua huhtikuussa 2018, mutta riskiarviointiin vaikuttavat perhekotitapauksessa muuttuvat tekijät, esimerkiksi lasten ja nuorten ikä yms.

Lasten vanhemmat eivät lähtökohtaisesti vieraile perhekodin sisätiloissa.

Riskienhallinnassa huomioitu mm. epävakaiden vanhempien mahdollisesti aiheuttamat väkivaltatilanteet: mahdollisuus juridisen vaaran tai terveydellisen haitan/vaaran aiheutumiseen, mm. vanhempien päihteidenkäyttö. Näin poissuljetaan mahdollisuus, ettei vierailijoilta jää mahdollisia huumeiden käyttövälineitä wc-tiloihin tms.

- Turvallisuussuunnitelma
- Paloturvallisuussuunnitelma: palo- ja vaaratilanne harjoitukset
- Lääkehoitosuunnitelma

- Koulutettu ja perehdytetty henkilökunta
- Hygieniapassi
- Aikuisen jatkuva läsnäolo ja huolenpito
- Riittävä varallaolohenkilöstö, jos yrittäjä sairastuu.
- EA-kurssien ajantasaisuus
- Perehdytyskansio on tekeillä Wolmarin toimintayksikköön

Riskien tunnistaminen

Riskienhallinnan prosessissa sovitaan toimintatavoista, joilla riskit ja kriittiset työvaiheet tunnistetaan.

Miten henkilökunta, asiakkaat ja omaiset tuovat esille havaitsemansa epäkohdat, laatu poikkeamat ja riskit mukaan lukien sosiaalihuoltolain 48 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus?

Perhekodin aikuiset vastaavat omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä, sekä siitä, että kaikilla on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Myönteinen asenneympäristö luo puitteet epäkohtien ja turvallisuusasioiden käsittelylle. Pyritään aktiivisen yhteydenpidon ja avoimen dialogin kautta ylläpitämään reaaliaikaista informaatiota puolin ja toisin asiakkaiden, omaisten ja verkostojen kanssa. Riskienhallinta on kaikkien perhekodin aikuisten vastuulla.

Miten asiakkaat ja omaiset tuovat esille havaitsemansa epäkohdat, laatu poikkeamat ja riski?

Kts. Edellinen kohta.

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen

Haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden kirjaaminen, analysointi ja raportointi. Vastuu riskienhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehitystyössä on palvelun tuottajalla, mutta työntekijöiden vastuulla on tiedon saattaminen johdon käyttöön.

Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu myös niistä keskustelu työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa omaisten kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta tai omaista informoidaan korvausten hakemisesta.

Miten yksikössä käsitellään haittatapahtumat ja läheltä piti -tilanteet ja miten ne dokumentoidaan?

Haittatapahtumat ja läheltä piti-tilanteet käsitellään yhteisökokouksissa yhteisesti koko perhekodin läsnä ollessa siten, että kaikki ovat tietoisia toimintatavoista. Havaitut epäkohdat korjataan. Haittatapahtumat ja läheltä piti-tilanteet kirjataan "Haittatapahtumat ja läheltä piti-tilanteet"-kansioon. Työntekijöille tarvittaessa tarjolla työnohjausta.

Perhekodin aikuiset ovat ohjanneet lapsia/nuoria kertomaan heti, jos jokin laite tai väline rikkoutuu, jotta se voidaan välittömästi korjata/viedä korjattavaksi.

Korjaavat toimenpiteet

Laatupoikkeamien, epäkohtien ja läheltä piti -tilanteiden sekä haittatapahtumien varalle määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toistuminen jatkossa. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa tapahtumien syiden selvittäminen ja niihin perustuen menettelytapojen muuttaminen turvallisemmiksi. Myös korjaavista toimenpiteistä tehdään kirjaukset omavalvonnan seuranta-asiakirjaan.

Kuvatkaa korjaavien toimenpiteiden seuranta ja kirjaaminen:

Kun jokin epäkohta havaitaan, pyritään se korjaamaan välittömästi. Jos epäkohta liittyy "psykkisiin riskeihin" ja niiden ennakointiin ja havainnointiin, niin otetaan asia puheeksi henkilön/lapsen tai niiden henkilöiden kanssa, joita se koskettaa. Lisäksi asiaa käsitellään koko yhteisön kesken, jos epäkohta vaikuttaa koko perhekodin toimintaan ja sovitaan yhdessä tavasta/keinoista, kuinka epäkohta korjataan. (Esimerkiksi jokin sääntöjen muutos tai muu vastaava). Toimenpiteet kirjataan Nappula-asiakastietojärjestelmään

kyseisen lapsen/kyseisten lasten kohdalle raporttimerkintänä tai mikäli asia koskee henkilökuntaa, käytetään Nappula-järjestelmän viestivihkoa. Kts. Edellinen kohta.

Korjaavien toimenpiteiden toimeenpano

Miten sovituisia muutoksista työskentelyssä ja muista korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan henkilökunnalle ja muille yhteistyötahoille?

Riskienhallintaan kuuluu suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi /

minimoimiseksi, sekä toteutuneiden haittatapahtumien kirjaaminen, analysointi, raportointi ja jatkotoimenpiteiden toteuttaminen.

Korjaavat toimenpiteet käsitellään perhekodin aikuisten ja lasten kesken, joten kaikki ovat asiasta tietoisia. Jos on kyseessä sellainen asia, josta on annettava tietoa myös perhekodin ulkopuolelle, perhekotivanhemmat tiedottavat siitä esim. sosiaalityöntekijöille, omaisille ja tarvittaessa myös muille yhteistyötahoille.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Omavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksikön/palvelusta vastaavan esimiehen ja henkilökunnan yhteistyönä. Omavalvonnan eri osa-alueilla voi olla myös omat vastuhenkilöt. Omavalvonnan suunnitteluun voivat osallistua myös asiakkaat mahdollisuuksiensa mukaan: Hyvän käytännön malli on esimerkiksi Lastensuojelun keskusliiton hankkeessa kehitetty Meidän oma valvontasuunnitelma – Opas nuorten osallisuutta tukevaan omavalvontatyöhön lastenkodeissa. Ketkä ovat osallistuneet omavalvonnan suunnitteluun?

Vastaava ohjaaja ja vastuhenkilö, lähihoitaja ja yhteisöpedagogi, yrittäjä (AMK) Ville Saresvirta

Lähihoitaja, yrittäjä Rosa Saresvirta

Sosionomi (AMK) Anni Vuorinen

Sosionomi (AMK) Nina Eronen, tarvittaessa töihin kutsuttava henkilö

Kuka vastaa omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta (nimi ja yhteystiedot)

Ville Saresvirta, vastaava ohjaaja ja vastuhenkilö, lähihoitaja ja yhteisöpedagogi, yrittäjä (AMK)

Koskenrannankatu 15

45700 Kuusankoski

0453497381

ville.saresvirta@hotmail.com

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Omavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia.

Miten yksikössä varmistetaan omavalvontasuunnitelman ajantasaisuus?

Omavalvontasuunnitelma päivitetään tarvittaessa, jos toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun/ asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia, muutoin vähintään kerran vuodessa.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelman pitää olla julkisesti nähtävänä yksikössä siten, että asiakkaat, omaiset ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen.

Missä yksikön omavalvontasuunnitelma on nähtävillä?

Wolmarin omavalvontasuunnitelma on julkisesti nähtävissä Perhekoti Wolmarin seinällä, toimistossa.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Palvelutarpeen arviointi

Hoidon ja palvelun tarvetta arvioidaan yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai laillisen edustajansa kanssa. Arvioinnin lähtökohtana on henkilön oma näkemys voimavaroistaan ja niiden vahvistamisesta. Palvelutarpeen selvittämisessä huomion kohteena ovat toimintakyvyn palauttaminen, ylläpitäminen ja edistäminen sekä kuntoutumisen mahdollisuudet. Palvelutarpeen arviointi kattaa kaikki toimintakyvyn ulottuvuudet, joita ovat fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja kognitiivinen toimintakyky. Lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon toimintakyvyn heikkenemistä ennakoivat eri ulottuvuuksiin liittyvät riskitekijät kuten terveydentilan epävakaumus, heikko ravitsemustila, turvattomuus, sosiaalisten kontaktien vähyys tai kipu.

Miten asiakkaan palvelun tarve arvioidaan – mitä mittareita arvioinnissa käytetään?

Lasten ja nuorten palvelutarvetta arvioidaan yhteistyössä asiakkaan ja hänen verkostonsa kanssa asiakassuunnitelman neuvotteluissa vähintään puolivuositain tai useammin. Tuolloin asetetaan konkreettiset tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi, jotka kirjataan hoito- ja kasvatussuunnitelmiin.

Arjessa tapahtuu jatkuvaa arviointia, joka perustuu keskusteluihin lapsen ja hänen läheisverkostonsa kanssa. Arjen sujuminen on yksi palvelutarpeen arvioinnin mittari. Kirjaaminen ja avoin keskustelu tuovat läpinäkyvyyttä ja auttavat työskentelemään tavoitteiden suuntaisesti.

Miten asiakas ja/tai hänen omaistensa ja läheisensä otetaan mukaan palvelutarpeen arviointiin?

Lapset ja nuoret osallistuvat asiakassuunnitelman neuvotteluihin ikätasonsa mukaisesti. Arjessa lasten ja nuorten kanssa keskustellaan tavoitteista, unelmista, onnistumisista, omista vahvuuksista ja elämän realiteeteista.

Hoito- ja palvelusuunnitelma

Hoidon ja palvelun tarve kirjataan asiakkaan henkilökohtaiseen, päivittäistä hoitoa, palvelua tai kuntoutusta koskevaan suunnitelmaan. Suunnitelman tavoitteena on auttaa asiakasta saavuttamaan elämänlaadulle ja kuntoutumiselle asetetut tavoitteet. Päivittäisen hoidon ja palvelun suunnitelma on asiakirja, joka täydentää asiakkaalle laadittua asiakas/palvelusuunnitelmaa ja jolla viestitään muun muassa palvelun järjestäjälle asiakkaan palvelutarpeesta tapahtuvista muutoksista. Hoito- palvelu- tai kuntoutussuunnitelman toteutuminen asiakkaan päivittäisessä hoidossa ja palvelussa riippuu ennen kaikkea työntekijöiden hyvästä perehdyttämisestä. Hoito- ja palvelusuunnitelmien päivittämiseen ja suunnitelman toteutumatta jääminen on myös asiakasturvallisuuden liittyvä riski. Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 3a luvussa säädetään, että erityishuollossa olevan henkilön palvelu- ja hoitosuunnitelmaan on kirjattava toimenpiteet, joilla tuetaan ja edistetään henkilön itsenäistä suoriutumista ja itsemääräämisoikeuden toteutumista. Suunnitelma on tarkistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kuuden kuukauden välein, ellei se ole

ilmeisen tarpeetonta. Lain 42a §:ssä on säädetty palvelu- ja hoitosuunnitelmaan kirjattavista asioista.

Vanhuspalvelulain 16 §:n mukaan iäkkään henkilön näkemykset vaihtoehtoista on kirjattava suunnitelmaan.

Keskeinen omavalvonnan toimeenpanossa sovittava asia on, miten varmistetaan palvelusuunnitelman toteutuminen asiakkaan päivittäisessä hoidossa/palvelussa.

Miten hoito- ja palvelusuunnitelma laaditaan, päivitetään ja miten sen toteutumista seurataan? Wolmarin perhekodin ammattilaiset aikuiset laativat yhteistyössä hoito- ja kasvatussuunnitelman.

Mikäli laaditut tavoitteet eivät toteudu tai tulee vaikeuksia pysyä asetetuissa tavoitteissa, ollaan yhteydessä sosiaalityöntekijään ja pohditaan yhdessä asiaa ja tehdään tarvittavat korjausliikkeet.

Miten varmistetaan, että asiakas saa riittävästi tietoa eri vaihtoehtoista ja miten asiakkaan näkemys tulee kuulluksi?

Avoimella ja jatkuvalla dialogilla koko verkoston kanssa.

Miten varmistetaan, että henkilökunta tuntee hoito- ja palvelusuunnitelmaan sisällön ja toimii sen mukaisesti?

Henkilökunta ja mahdolliset sijaiset perehdytetään ennen työn aloittamista lapsia/nuoria koskeviin suunnitelmiin. Jatkuva keskustelu ja raportointi/kirjaaminen.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30a §)

Sijaishuollossa olevalle lapselle tulee tarvittaessa laatia erillinen hoito- ja kasvatussuunnitelma, joka täydentää lastensuojelulain 30 §:n mukaista asiakassuunnitelmaa. Suunnitelma tulee laatia viipymättä lapselle, jos häneen on kohdistettu tai tullaan kohdistamaan rajoitustoimenpiteitä, eikä hänelle ole aiemmin laadittu hoito- ja kasvatussuunnitelmaa. Suunnitelman tarkoituksena on rajoitustoimenpiteiden ennaltaehkäisy ja niihin varautuminen.

Hoito- ja kasvatussuunnitelman tarkoituksena on havainnollistaa asiakassuunnitelmaan kirjatut tavoitteet ja kuvata yksityiskohtaisesti, miten lapsen tarpeisiin vastataan turvaten lapsen hyvä kohtelu. Hoito- ja kasvatussuunnitelma on tehtävä yhdessä lapsen kanssa. Suunnitelmaa varten on kuultava myös lapsen huoltajia ja se on annettava tiedoksi lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Miten hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan ja miten sen toteutumista seurataan?

Hoito- ja kasvatussuunnitelma tehdään yhteistyössä laaditun asiakassuunnitelman pohjalta. Sen toteutumista seurataan päivittäiskirjaamisella ja sovituin kuukausikoostein. Toteutumista seurataan arjessa jatkuvalla arvioinnilla.

Asiakkaan kohtelu

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan.

Sosiaalihuollon palveluissa henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan

itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumisestaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Asiakkaalla tulisi mahdollisuuksien mukaan olla esimerkiksi mahdollisuus esittää toiveita myös siitä, kuka häntä avustaa sukupuolisensitiivisissä tilanteissa. (Apulaisoikeuskanslerin ratkaisu (OKV/1/50/2018), Vammaispalvelujen käsikirja).

Miten yksikössä vahvistetaan asiakkaiden itsemääräämisoikeuteen liittyviä asioita kuten yksityisyyttä, vapautta päättää itse omista jokapäiväisistä toimista ja mahdollisuutta yksilölliseen ja omannäköiseen elämään?

Lapset/nuoret osallistuvat Wolmarin yhteisössä heitä koskevaan päätöksentekoon ikätasonsa mukaisesti. Heidän kanssaan keskustellaan asioista ja heidän mielipiteensä kuullaan, ja se pyritään parhaalla mahdollisella tavalla huomioimaan päätösten teossa. Työskentely perhekodissa on lapsilähtöistä ja kuitenkin aikuisjohtoista. (Aikuisten vastuu = aikuisten päätökset). Lapset voivat vaikuttaa ikätasonsa mukaisesti omaan arkeensa ja siinä tuleviin valintoihin. Jokaisella lapsella/nuorella on oma huone, jonne toiset eivät mene ilman lupaa – ilmapiiri pidetään toisten yksityisyyttä kunnioittavana ja jokainen on omalta osaltaan vastuussa kodin ilmapiiristä.

Lapsia/nuoria kannustetaan hankkimaan omia kavereita perhekodin ulkopuolelta ja kaverit voivat vieraila perhekodissa sovitusti, aivan kuten muissakin kodeissa.

Lapsia/nuoria kannustetaan harrastamaan oman ikätasonsa mukaisesti kodin ulkopuolella. Lasten/nuorten reiviirin laajeneminen perustuu luottamukseen ja sovittujen toimintatapojen noudattamiseen.

Sosiaalihuollon asiakkaan hoito ja huolenpito perustuu ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen, ja palveluja toteutetaan lähtökohtaisesti rajoittamatta henkilön itsemääräämisoikeutta. Lastensuojelua, kehitysvamma- ja päihdepalveluja lukuun ottamatta laissa ei ole säännöksiä asiakkaan itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta. Sosiaalihuollossa itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun asiakkaan tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua. Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä tehdään asianmukaiset kirjalliset päätökset.

Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Asiakkaan hoito-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelmaan kirjataan itsemääräämisoikeuden rajoittamisen käytännöistä ja välineistä.

Itsemääräämisoikeutta koskevista periaatteista ja käytännöistä keskustellaan sekä asiakasta hoitavan lääkärin että omaisten ja läheisten kanssa ja ne kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Rajoittamistoimenpiteistä tehdään kirjaukset myös asiakasasiakirjoihin.

Lasten ja nuorten itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta on erityiset säännökset lastensuojelulain (417/2007) 11 Luvussa samoin kuin kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa lain (519/1977) 3a luvussa on säädetty kehitysvammaisiin henkilöihin kohdistettavista rajoitustoimenpiteistä.

Vanhuspalveluissa ei ole erityisiä säännöksiä rajoittamistoimenpiteistä.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 3a luvussa on säännökset erityishuollossa olevien asiakkaiden itsemääräämisoikeuden vahvistamisesta ja rajoitustoimenpiteiden käytöstä.

Mistä itsemääräämisoikeuden rajoittamista ja vahvistamista koskevia periaatteita yksikössä on sovittu ja ohjeistettu?

Wolmarin yhteisön ilmapiiri pidetään sellaisena, ettei lieviäkin rajoitustoimenpiteitä tarvita. Kodin päivärytmi pyritään pitämään säännöllisenä, mutta esimerkiksi ruokailuajoissa joustetaan lasten/nuorten harrastusten ja sovittujen menojen vuoksi. Netin/puhelimen käytöstä on sovittu ikätasoon suhteutettuna, ja että puhelin tuodaan illalla lataukseen, ennen kuin itse mennään nukkumaan. Nukkumaanmenoajoissa on ikätasosta joustoa ja pienimmilläänkin on mahdollisuus lueskella sängyssä.

Mikäli lapsen etu/hyvinvointi vaatii esimerkiksi yhteydenpidon rajoittamista, keskustellaan siitä sosiaalityöntekijän kanssa.

Mitä rajoittavia välineitä yksikössä käytetään?

Varsinaisesti mitään lain tunteita rajoitustoimenpiteitä ei suoriteta. Mutta esim. digitaalisten laitteiden käyttöaikoja hallinnoidaan tarkoitukseen soveltuvilla applikaatioilla tarpeen tullen sekä ajastetuilla verkkovirtakytkimillä.

Lastensuojelun sijaishuollon yksilöille on säädetty velvollisuus laatia yksikölle yleinen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma osana omavalvontasuunnitelmaa. Sen laatimisessa ja tarkistamisessa on kuultava yksikköön sijoitettuja lapsia ja heille on annettava mahdollisuus osallistua suunnitelman tekemiseen ja se tulee käydä läpi yhdessä lasten kanssa. Suunnitelma on erillinen asiakirja, joka tulee sijoittaa kaikkien nähtäville. Suunnitelma tulee lähettää tiedoksi lapsen sijoituksesta vastaavalle kunnalle ja lasten asioista vastaaville sosiaalityöntekijöille. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma tulee arvioida ja tarkistaa vuosittain. Suunnitelman sisällöstä on annettu yksityiskohtaiset säännökset lastensuojelulain 61 b §:ssä. Lisätietoa suunnitelmasta löytyy THL:n ylläpitämästä lastensuojelun käsikirjasta.

Laadittu pvm Heinäkuu 2021 Tarkistettu pvm _____

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Usein sosiaalipalveluista tehdyissä kanteluissa tulee esille asiakkaan kokema epäasiallista kohtelua. Asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle, mikäli hän on tyytymätön kohteluunsa. Palvelun perustuessa ostosopimukseen muistutus tehdään järjestämisvastuussa olevalle viranomaiselle. Yksikössä tulisi kuitenkin ilman muistutustakin kiinnittää huomiota ja tarvittaessa reagoida epäasialliseen tai loukkaavaan käytökseen asiakasta kohtaan.

Miten varmistetaan asiakkaiden asiallinen kohtelu ja miten menetellään, jos epäasiallista kohtelua havaitaan?

Tapahtuma kirjataan ja asianosaiselle kerrotaan, että hän voi halutessaan olla yhteydessä sosiaalitoimeen. Loukkaavaan ja epäasialliseen käytökseen suhtaudutaan erityisellä vakavuudella.

Miten asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa tai läheisensä kanssa käsitellään asiakkaan kokema epäasiallinen kohtelu, haittatapahtuma tai vaaratilanne?

Jos lapsi/nuori tai hänen läheisverkostonsa kokee tulleen kohdelluksi epäasiallisesti, pyritään ensin avoimesti keskustelemalla hoitamaan asia tarvittavine pahoitteluineen.

Asiakkaan osallisuus

Asiakkaiden ja omaisten osallistuminen yksikön laadun ja omavalvonnan kehittämiseen

Eri-ikäisten asiakkaiden ja heidän perheidensä ja läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa palvelun sisällön, laadun, asiakasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämistä. Koska laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita henkilöstölle ja asiakkaalle, on systemaattisesti eritavoin kerätty palaute tärkeää saada käyttöön yksikön kehittämisessä. Asiakkaan ja omaisten osallisuus tarkoittaa heidän näkemyksensä ja toiveidensa huomioon ottamista kaikissa palveluun ja toiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa.

Palautteen kerääminen, käsittely ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä

Miten asiakkaat ja heidän läheisensä osallistuvat yksikön toiminnan, laadun ja omavalvonnan kehittämiseen? Miten ja miten usein asiakaspalautetta kerätään?

Palautetta saadaan suullisesti asiakassuunnitelmapalavereissa. Lisäksi yhteydenpito puhelimitse arkisissa asioissa antaa mahdollisuuden palautteen antoon.

Miten saatua palautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä?

Tapaamis- tai yhteydenpitojärjestelyjä lasten tai henkilökunnan osalta esim. vanhempiin muokataan lähtökohtaisesti saadun palautteen perusteella.

Asiakkaan oikeusturva

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Tosiasialliseen hoitoon ja palveluun liittyvät päätökset tehdään ja toteutetaan asiakkaan ollessa palvelujen piirissä. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa.

Muistutuksen vastaanottaja

Ville Saresvirta, vastaava ohjaaja ja vastuuhenkilö, lähihoitaja ja yhteisöpedagogi, yrittäjä (AMK)

Koskenrannankatu 15
45700 Kuusankoski

0453497381

ville.saresvirta@hotmail.com

Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista

Heli Kulmala

Sosiaali- ja potilasasiamies

Karhulan teollisuuspuisto

Pajatie 69

48600 Kotka

puh. 040 728 7313

Puhelinaika pääsääntöisesti
ma 12–15, ti,ke,to 9–11

Henkilökohtaista käyntiä varten aika varataan etukäteen.

Sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@socom.fi

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saatavista palveluista

Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) yhteystiedot

Kuluttajaneuvonta: 029 505 3050

Kuluttajaneuvonta palvelee puhelimitse arkisin klo 9–15.

Yhteydenotto sähköisellä lomakkeella

KKV:n vaihde ja osoitetiedot

Puhelin: 029 505 3000 (vaihde)

Postiosoite: KKV, PL 5, 00531 Helsinki

Käyntiosoite (ei kuluttajaneuvontaa):

Lintulahdenkuja 2, 00530 Helsinki

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@kkv.fi

Miten yksikön toimintaa koskevat muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään ja huomioidaan toiminnan kehittämisessä?

Asiakkaiden antama tieto, palaute tai muu mahdollinen muistutus käsitellään perhekodin vanhempien kesken ja siihen annetaan vastine. Asiakirjat toimitetaan sosiaaliviranomaisille. Valvonta- ja muut päätökset huomioidaan ja toimintaa kehitetään niiden mukaiseksi. Aloitamme korjaavat toimenpiteet välittömästi tiedon/muistutuksen saatuamme.

Tavoiteaika muistutusten käsittelylle

Mahdollisimman pian

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmiin kirjataan tavoitteita, jotka liittyvät päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan. Lasten palvelujen laatua on kuvattu THL:n ylläpitämässä Lastensuojelun laatusuosituksessa.

Miten palvelussa edistetään asiakkaiden fyysistä, psyykkistä, kognitiivista ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta?

Perhekoti Wolmarissa arki rytmittyy tavallisten arjen rutiinien ja aikataulujen pohjalle. Säännöllinen päivärytmi luo turvallisuutta ja mahdollistaa kasvun ja keskittymisen olennaisiin asioihin. Arjen toiminnoissa opitaan tärkeitä elämisen taitoja; itsestä ja omista asioista huolehtimista, muiden huomioon ottamista, vastuuntuntoa, hyviä tapoja ja pitkäjänteisyyttä. Ikätason mukaiset rajat ja kannustus toimimaan siten, että kaikilla kodissa on hyvä olla, lisäävät hyvinvointia ja kuntoutumista sekä tukevat kasvua tasapainoiseksi ihmiseksi.

Liikunta-, kulttuuri- ja harrastustoiminnan toteutuminen:

Lapsia ja nuoria kannustetaan Wolmarissa ulkoilemaan ja liikkumaan päivittäin oman ikätasonsa mukaisesti, myös aikuiset osallistuvat ja osallistavat. Kouluun ja harrastuksiin kuljetaan pääasiassa kävellen tai polkupyörällä. Kouvola ja Kuusankoski tarjoavat hyvät ja monipuoliset mahdollisuudet lasten harrastustoimintaan. Lapsilla on mielekkäitä harrastuksia perhekodin ulkopuolella.

Miten asiakkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan?

Toimintakykyä, hyvinvointia, kasvua ja kuntoutumista tukevaa toimintaa seurataan arjessa ja tavoitteiden toteutumista seurataan asiakassuunnitelmapalaverissa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan sosiaalityöntekijöille / vanhemmille lapsikohtaisen sopimuksen mukaisesti.

Ravitsemus

Ravinto ja ruokailu sekä niihin liittyvä tapakulttuuri ovat keskeinen asiakkaille tärkeä osa monia sosiaalihuollon palveluja. Ravitsemuksessa huomioidaan ruokaviraston voimassa olevat väestötason ja eri ikäryhmille annetut ravintoaineiden saanti- ja ruokasuositukset.

Ruokailun järjestämisessä on huomioitava asiakkaiden toiveiden lisäksi erityisruokavaliot (diabetes, autoimmuunisairaudet, ruoka-aineyleihkerkkyydet, -allergiat ja -intoleranssit) niin, että kaikki osapuolet voivat tuntea olonsa turvalliseksi. Uskontoon tai eettiseen vakaumukseen perustuvaa ruokavaliota ovat osa monikulttuurista palvelua, mikä tulee palvelussa ottaa huomioon.

Miten yksikön ruokahuolto on järjestetty?

Henkilökunta tai kodinhoitaja valmistaa ruoan. Pääsääntöisesti syödään itse tehtyä kotiruokaa, kansainvälisin vivahtein. Laajentaaksemme ruokailukokemuksia, lasten kanssa käydään säännöllisesti myös ulkona syömässä. Lisäksi Wolmarissa panostetaan yhteisiin ruokailuhetkiin sekä suunnitelmallisuuteen ja ennakoitavuuteen. Wolmarin keittiön seinällä on nähtävillä kaikki päivän viisi ruokailua, viikoiksi eteenpäin.

Miten asiakkaiden erityiset ruokavaliot ja rajoitteet otetaan huomioon?

Erityisruokavaliot huomioidaan tarvittaessa ja tarjotaan ruokavalion mukaista ravintoa.

Miten asiakkaiden riittävää ravinnon ja nesteen saantia sekä ravitsemuksen tasoa seurataan? Wolmarissa tehdään monipuolista ja terveellistä ruokaa, tarvittaessa huomioiden erityisruokavaliot. Tällä hetkellä ei kenelläkään lapsella ole erityisruokavaliota. Säännölliset ateriat: aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala.

Lapset saavat aamuisin terveyden ylläpitämiseksi myös suositusten mukaisen D-vitamiinimäärän.

Mahdollisissa sairastapauksissa esim. vatsatauti on tarpeen mitata ja kirjata nautittuja nestemääriä. Kesällä, helteiden aikana kannustetaan juomaan vettä enemmän.

Yksikön hygieniatasolle asetetut laadulliset tavoitteet ja sen toteutumiseksi laaditut toimintaohjeet sekä asiakkaiden yksilölliset hoito- ja palvelusuunnitelmat asettavat omavalvonnan tavoitteet, joihin kuuluvat asiakkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen lisäksi infektioiden ja muiden tarttuvien sairauksien leviämisen estäminen.

Yksikön siivous ja pyykkihuolto ovat tärkeä osa-alue yleisen hygieniatason ja infektioiden leviämisen torjumisessa. THL on julkaissut ohjeen infektioiden torjunnasta pitkäaikaishoidossa ja -hoivassa (Ohje 2/2020).

Hygieniakäytännöistä suositellaan laadittavaksi yksikön oma ohje normaaliajan tilanteeseen ja lisäksi poikkeusajan tilanteisiin.

Miten yksikössä seurataan yleistä hygieniatasoa ja miten varmistetaan, että asiakkaiden tarpeita vastaavat hygieniakäytännöt toteutuvat laadittujen ohjeiden ja asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmien mukaisesti?

Lapsia ohjataan henkilökohtaisesta- ja yleisestä hygieniasta huolehtimiseen. Kädet pestään aina ulkoa tullessa ja ennen ateriaa. Keittiön ja wc-tilojen puhtaudesta huolehditaan päivittäin. Käsipyyhkeitä vaihdetaan usein.

Lapset peseytyvät joka ilta ja hampaat harjataan aamuin illoin.

Siivouksia hoidetaan käytännössä joka päivä arjessa. Lapset ja nuoret huolehtivat oman huoneensa siivouksesta myös arjessa jatkuvasti.

Miten infektioiden ja tarttuvien sairauksien leviäminen ennaltaehkäistään?

Epidemiatilanteissa noudatetaan yleisiä ohjeita ja tehostetaan hygieniasta huolehtimista esim. käsidesiä käyttämällä. Lapsilla on mm. wc-tiloissa kuvalliset ohjekortit hygieniakäytäntöihin.

Miten yksikön siivous ja pyykkihuolto on järjestetty?

Lapset ja nuoret pitävät omat huoneensa siistinä arjessa, mutta perhekodin aikuiset huolehtivat kunnollisesta ja perusteellisesta siivouksesta. Perhekodin aikuiset siivoavat päivittäin vessat ja keittiön, ja suorittavat päivittäin ylläpito siivousta jatkuvasti. Viikoittain hoidetaan myös perusteellisempaa siivousta koko ajan ottaen, jonkun huoneen tarkemmin, niin hygienia- ja siisteystaso pysyy kunnossa. Wolmarissa käytetään myös ulkopuolelta ostettuja siivouspalveluja, kodinhoitaja. Jätehuolto on järjestetty. Kymenlaakson jätteen kautta. Pyykkihuolto tapahtuu erillisessä kodinhoituhuoneessa, jossa pesukone ja kuivauskaappi.

Miten henkilökunta on koulutettu/perehdytetty yksikön puhtaanapidon ja pyykkihuollon toteuttamiseen ohjeiden ja standardien mukaisesti?

Kts. Edellinen kohta, kyseiset toiminnot ulkoistettu.

Terveyden- ja sairaanhoito

Palvelujen yhdenmukaisen toteutumisen varmistamiseksi on yksikölle laadittava toimintaohjeet asiakkaiden suun terveydenhoidon sekä kiireettömän ja kiireellisen sairaanhoidon järjestämisestä. Toimintayksiköllä on oltava ohje myös äkillisen kuolemantapauksen varalta.

Miten varmistetaan asiakkaiden suunhoitoa, kiireetöntä sairaanhoitoa, kiireellistä sairaanhoitoa ja äkillistä kuolemantapausta koskevien ohjeiden noudattaminen?

Perhekoti Wolmarin aikuiset tekevät välittömiä terveydenhuollon toimenpiteitä laastaroinnista tarvittavien ja lääkärin määräämien lääkkeiden antamiseen.

Terveyden- ja sairaanhoito hoituu Kouvolassa hyvin julkisia terveydenhoitopalveluja käyttäen, tarvittaessa käytetään myös yksityisiä terveydenhuollon palveluita.

Hätätilanteissa soimitaan 112.

Miten pitkäaikaissairaiden asiakkaiden terveyttä edistetään ja seurataan?

Kouluterveydenhoitajien kanssa pidetään tarvittaessa yhteyttä vuosittaisten, ikätasoisten kouluterveystarkastusten lisäksi. Pitkäaikaissairaiden/jatkuvaa lääkitystä tarvitsevien asukkaiden oireista pidetään kirjaa ja ollaan tarvittaessa yhteydessä omahoitajaan/lääkäriin säännöllisten kontrollikäyntien lisäksi.

Kuka yksikössä vastaa asiakkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta?

Lasten ja nuorten terveyden- ja sairaanhoidosta Wolmarissa vastaavat perhekodin aikuiset.

Lääkehoito

Yksikön lääkehoito perustuu yksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Lääkehoitosuunnitelma on osa henkilöstön perehdyttämistä. Turvallinen lääkehoito -oppaassa linjataan muun muassa lääkehoidon toteuttamiseen periaatteet ja siihen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka yksikön ja lääkehoidon toteuttamiseen osallistuvan työntekijän on täytettävä. Oppaan ohjeet koskevat sekä yksityisiä että julkisia lääkehoitoa toteuttavia yksiköitä. Oppaan mukaan palveluntuottajan on nimettävä yksikölle lääkehoidon vastuhenkilö.

Omavalvonnassa tulee tunnistaa ja korjata riskit, jotka johtuvat osaamiseen liittyvistä puutteista tai epäselvistä menettelytavoista lääkehoidon ja lääkehuoltoon toteuttamisessa.

Miten lääkehoitosuunnitelmaa seurataan ja päivitetään?

Lääkehoitosuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Lääkkeet säilytetään keittiössä lukitussa kaapissa.

Molemmat perhekodin aikuiset ovat suorittaneet lääkehoidon koulutuksen lähihoitaja koulutuksen yhteydessä. Ville Saresvirta on valmistunut lähihoitajaksi 2015 ja Rosa Saresvirta on valmistunut lähihoitajaksi 2017.

Kuka vastaa lääkehoidosta?

Ville Saresvirta, vastaava ohjaaja ja vastuuhenkilö, lähihoitaja ja yhteisöpedagogi, yrittäjä (AMK)

Koskenrannankatu 15
45700 Kuusankoski

0453497381

ville.saresvirta@hotmail.com

Monialainen yhteistyö

Sosiaalihuollon asiakas saattaa tarvita useita palveluja yhtäaikaaisesti ja iäkkäiden asiakkaiden siirtymät palvelusta toiseen ovat osoittautuneet erityisen riskialttiiksi. Myös lastensuojelun asiakas voi tarvita koulun, terveydenhuollon, psykiatrian, kuntoutuksen tai varhaiskasvatuksen palveluja. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi asiakkaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan palvelunantajien välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku eri toimijoiden välillä.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 41 §:ssä säädetään monialaisesta yhteistyöstä asiakkaan tarpeenmukaisen palvelukokonaisuuden järjestämiseksi.

Miten yhteistyö ja tiedonkulku asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien ja eri hallinnonalojen kanssa on järjestetty?

Yhteistyö asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien kanssa hoidetaan yhteisissä palavereissa ja puhelimitse.

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Sosiaalihuollon omavalvonta koskee asiakasturvallisuuden osalta sosiaalihuollon lainsäädännöstä tulevia velvoitteita. Palo- ja pelastusturvallisuudesta sekä asumisterveyden turvallisuudesta vastaavat eri viranomaiset kunkin alan oman lainsäädännön perusteella. Asiakasturvallisuuden edistäminen edellyttää kuitenkin yhteistyötä muiden turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Palo- ja pelastusviranomaiset asettavat omat velvoitteensa edellyttämällä mm. poistumisturvallisuussuunnitelman ja ilmoitusvelvollisuus palo- ja muista onnettomuusriskeistä pelastusviranomaisille. Asiakasturvallisuutta varmistaa omalta osaltaan myös holhustoimilain mukainen ilmoitusvelvollisuus maistraatille edunvalvonnan tarpeessa olevasta henkilöstä sekä vanhuspalvelulain mukainen velvollisuus ilmoittaa iäkkäistä henkilöstä, joka on ilmeisen kykenemätön huolehtimaan itsestään. Järjestöissä kehitetään valmiuksia myös iäkkäiden henkilöiden kaltoinkohtelun kohtaamiseen ja ehkäisemiseen.

Osana asiakasturvallisuuden varmistamista ilmoituksenvaraista toimintaa harjoittavan toimintayksikön on tullut tehdä terveydensuojelulain nojalla annetun asetuksen (1280/1994) 4 §:n mukainen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

Miten yksikkö kehittää valmiuksiaan asiakasturvallisuuden parantamiseksi ja miten yhteistyötä tehdään muiden asiakasturvallisuudesta vastaavien viranomaiset ja toimijoiden kanssa? Perhekodissa on Verisure-hälytysjärjestelmä. Yhteistyössä viranomaisten kanssa on hoidettu turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat, joita tarkastellaan ja korjataan mahdollisten riskien ennaltaehkäisemiseksi. Ks. turvallisuussuunnitelma.

Henkilöstö

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon toimintaan sovellettava lainsäädäntö, kuten esimerkiksi yksityisessä päivähoidossa varhaiskasvatuslaki ja päivähoitolaki ja lastensuojeluyksiköissä lastensuojelulaki sekä sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annettu laki, joka tuli voimaan 1.3.2016. Jos toiminta on luvanvaraista, otetaan huomioon myös luvassa määritelty henkilöstömitoitus ja rakenne. Tarvittava henkilöstömäärä riippuu asiakkaiden avun tarpeesta, määrästä ja toimintaympäristöstä. Sosiaalipalveluja tuottavissa yksiköissä huomioidaan erityisesti henkilöstön riittävä sosiaalihuollon ammatillinen osaaminen.

Omaavontasuunnitelmasta pitää käydä ilmi, paljonko yksikössä toimii hoito- ja hoivahenkilöstöä, henkilöstön rakenne (eli koulutus ja työtehtävät) sekä minkälaisia periaatteista on sovittu liittyen sijaisten/varahenkilöstön käyttöön. Julkisesti esillä pidettävään suunnitelmaan ei kirjata työntekijöiden nimiä vaan henkilöstön ammattinimike, työtehtävät, henkilöstömitoitus ja henkilöstön sijoittuminen eri työvuoroihin. Suunnitelmaan kuuluu kirjata myös tieto siitä, miten henkilöstövoimavarojen riittävyys varmistetaan myös poikkeustilanteissa.

Mikä on yksikön hoito- ja hoivahenkilöstön määrä ja rakenne?

Perhekodin aikuiset ovat tehneet lastensuojelutyötä vuodesta 2012. Perhekoti Wolmar on avoinyhtiö, jonka molemmat osakkaat toimivat perhekodin vanhempina ja asuvat perhekodissa.

Perhekoti Wolmar on kaksikulttuurinen perhe. Perhekodin äiti Rosa Saresvirta on espanjalaissyntyinen ja opiskellut Suomessa lähihoitajaksi. Ville Saresvirta on suomalaissyntyinen lähihoitaja, yhteisöpedagogi (AMK) ja ratkaisukeskeinen lyhytterapeutti. Lisäksi perheessä työskentelee kokopäiväisenä ohjaajana, sosionomi (AMK).

Tarvittaessa sekä perhekodin vanhempien omien vapaiden aikana, perhekodissa työskentelevät osa-aikaisesti perheen lähihoitaja-tytär sekä sosionomi (AMK), jotka ovat muutenkin yhteistyössä ja kanssakäymisissä perheen kanssa. Vapaat järjestetään niin, että vanhemmat lähtevät kodista pois, jolloin työntekijät jäävät lasten ja nuorten kanssa kotiin. Tämä on osana kodinomaisuuden säilymistä, koska lapsille jo valmiiksi tutut aikuiset jäävät heidän kanssaan kotiin.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja paloviranomainen ovat todenneet Perhekoti Wolmarin soveltuvaksi ympärivuorokautista ammatillista perhehoitoa antavaksi yksiköksi vuonna 2018, kun perhekoti Wolmar toimi yhteistyössä perhekoti Bertelin kanssa. Perhekoti Wolmar siirtyi omaksi perhehoitoyksiköksi 1.5.2020.

Työnohjausta perhekodin vanhemmat ja työntekijät saavat ostopalveluna tarvittaessa. Työterveyshuolto on Mehiläisessä ja sairaanhoitopalvelut järjestetään paikallisessa Pohjois-Kymenlaakson aluesairaalassa. Työnohjaaja / valmentaja: Ville Kohonen.

Mitkä ovat sijaisten käytön periaatteet?

Kts. Edellinen kohta.

Miten henkilöstövoimavarojen riittävyys varmistetaan?

kts. Edellinen kohta

Miten varmistetaan vastuuhenkilöiden/lähiesimiesten tehtävien organisointi siten, että lähiesimiestyöhön jää riittävästi aikaa?

Riittäväillä työvuororesursseilla.

Miten varmistetaan riittävä tuki- ja avustavissa työtehtävissä työskentelevien henkilöstön määrä?

Riittäväillä työvuororesursseilla.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlainsäädäntö ja työehtosopimukset, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet. Erityisesti palkattaessa asiakkaiden kodeissa ja lasten kanssa työskenteleviä työntekijöitä otetaan huomioon erityisesti henkilöiden soveltuvuus ja luotettavuus. Rekrytointitilanteessa työnantajan tulee tarkistaa hakijaa koskevat rekisteritiedot sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä (Suosikki). Tämän lisäksi yksiköllä voi olla omia henkilöstön rakenteeseen ja osaamiseen liittyviä rekrytointiperiaatteita, joista avoin tiedottaminen on tärkeää niin työn hakijoille kuin työyhteisön työntekijöille.

Mitkä ovat yksikön henkilökunnan rekrytointia koskevat periaatteet?

Tarvittavat sijaistukset hoidetaan sovitusti perhekodissa aiemmin työskennelleen työntekijän kanssa, jolla on alaan soveltuva koulutus ja kokemus; sosionomi AMK.

Miten rekrytoinnissa otetaan huomioon erityisesti asiakkaiden kodeissa ja lasten kanssa työskentelevien soveltuvuus ja luotettavuus?

Kelpoisuus varmistetaan ja rikosrekisteriotteet tarkastetaan.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Toimintayksikön hoito- ja hoivahenkilöstö perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja pitkään töistä poissaolleita. Johtamisen ja koulutuksen merkitys korostuu, kun työyhteisö omaksuu uudenlaista toimintakulttuuria ja suhtautumista asiakkaisiin ja työhön mm. itsemääräämisoikeuden tukemisessa tai omavalvonnassa. Sosiaalihuollon ammattihenkilölaissa säädetään työntekijöiden velvollisuudesta ylläpitää ammatillista osaamistaan ja työnantajien velvollisuudesta mahdollistaa työntekijöiden täydennyskouluttautuminen. Erityisen tärkeä täydennyskoulutuksen osa-alue on henkilökunnan lääkehoito-osaamisen varmistaminen. Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 42a §:ssä säädetään erikseen erityishuollon toimintayksikön henkilökunnan perehdyttämisestä ja ohjeistamisesta työmenetelmiin ja keinoihin, joiden avulla tuetaan ja edistetään henkilön itsenäistä suoriutumista ja itsemääräämisoikeuden toteutumista. Erityishuollon toimintayksikön henkilökunta on koulutettava rajoitustoimen tarpeen ennaltaehkäisemiseen ja niiden asianmukaiseen käyttämiseen.

Miten huolehditaan työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdytyksestä asiakastyöhön ja omavalvonnan toteuttamiseen?

Työntekijä/opiskelija/harjoittelija perehdytetään työhön konkreettisesti arjessa ohjaamalla käytännön työtehtävissä ja keskustelemalla esille nousevista asioista. Lisäksi

perehdytetään omavalvontasuunnitelmaan, sekä turvallisuuteen liittyviin suunnitelmiin; palo- pelastus- ja poistumisturvallisuus- sekä lääkehoitosuunnitelmiin. Perhekodin avoin ja keskusteleva ilmapiiri auttaa työntekijää nostamaan esille myös havaitsemansa palvelun epäkohdat. Oman ammatillisuuden kehittäminen ja lisäkoulutus nähdään myönteisenä asiana. Wolmarin työntekijöiden ammatillisuutta ja jaksamista tuetaan tarjoamalla mahdollisuutta työohjaukseen ja perehdytetään huolellisesti työhön. Varmistetaan työntekijän ammatillinen kelpoisuus sekä pyydetään rikosrekisteriote nähtäväksi.

Miten henkilökunnan täydennyskoulutus järjestetään?

Täydennyskoulutuksiin osallistutaan tarpeen mukaan.

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) säädetään työntekijän velvollisuudesta (48–49 §) tehdä ilmoitus havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta, joka liittyy asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamiseen. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamisesta on laadittava toimintayksikölle ohjeet, jotka ovat osa omavalvontasuunnitelmaa. Laissa korostetaan, ettei ilmoituksen tehneeseen henkilöön saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Ilmoituksen vastaanottaneen tulee käynnistää toimet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja ellei niin tehdä, ilmoituksen tekijän on ilmoitettava asiasta aluehallintovirastolle. Yksikön omavalvonnassa on määritelty, miten riskienhallinnan prosessissa epäkohtiin liittyvät korjaavat toimenpiteet toteutetaan. Jos epäkohta on sellainen, että se on korjattavissa yksikön omavalvonnan menettelyssä, se otetaan välittömästi siellä työn alle. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle.

Miten henkilökunnan velvollisuus tehdä ilmoitus asiakkaan palveluun liittyvistä epäkohdista tai niiden uhasta on järjestetty ja miten epäkohtailmoitukset käsitellään sekä tiedot siitä, miten korjaavat toimenpiteet toteutetaan yksikön omavalvonnassa (katso luku 3 Riskienhallinta).

Toimitilat

Omavalvontasuunnitelmaan laaditaan kuvaus toiminnassa käytettävistä tiloista ja niiden käytön periaatteista. Suunnitelmassa kuvataan muun muassa asiakkaiden sijoittamiseen liittyvät käytännöt: esimerkiksi miten asiakkaat sijoitetaan huoneisiin tai miten varmistetaan heidän yksityisyyden suojan toteutuminen. Suunnitelmasta käy myös ilmi, miten asukkaiden omaisten vierailut tai mahdolliset yöpymiset voidaan järjestää.

Muita kysymyksiä suunnittelun tueksi:

- Mitä yhteisiä/julkisia tiloja yksikössä on ja ketkä niitä käyttävät?
- Miten asukas voi vaikuttaa oman huoneensa/asuntonsa sisustukseen
- Käytetäänkö asukkaan henkilökohtaisia tiloja muuhun tarkoitukseen, jos asukas on pitkään poissa.

Tilojen käytön periaatteet

Perhekoti EC Wolmar sijaitsee Kymijoen rannalla Kouvolan Kuusankoskella hyvien palvelujen läheisyydessä. Kaupat, koulut ja muut tarvittavat palvelut ovat alle kilometrin etäisyydellä perhekodista.

Perhekodin sijainti on päättävän tien päässä, ja metsäiseen puistoalueeseen rajoittuva suuri puutarhatontti tarjoaa mahdollisuuden ulkoiluun omassa pihapiirissään. Rauhallisen alueen naapurustosta löytyy kavereita, ja polkupyörällä pääsee kätevästi kouluun ja harrastuksiin.

Perhekoti sijaitsee kahdessa tasossa ja tilaa on n. 270m². Jokaisella lapsella on oma huone.

Lapset huolehtivat oman huoneensa siisteydestä, ja sisustuksesta huonekalujen järjestystä / verhoja yms. vaihtamalla. Isommat remontit, maalaukset ja tapetoinnit tehdään tilannekohtaisesti perhekodin aikuisten vastuulla.

Perhekodin avara olohuone ja iso keittiö tarjoavat tilan yhteiseloon, ja jokaisella on mahdollisuus vetäytyä myös oman huoneensa rauhaan. Iso leikkutila alakerrassa mahdollistaa erilaisia toimintoja eri ikäisille lapsille sekä aikuisten ja lasten yhteiselle ajalle.

Pihalla oleva iso katettu terassi mahdollistaa isommankin porukan kestitsemisen.

Saunatilat sijaitsevat yläkerrassa. Lisäksi vuonna 2020 pihaan lisätty puulämmitteinen rantasauna, joka on ympärivuotisessa käytössä. Saunaa lämmitetään usean kerran viikossa.

Kodinhoitohuoneessa pestään pyykkiä ja kuivatetaan vaatteet.

Perhekotivanhempien makuutila on alakerrassa yhteisten tilojen kanssa samassa kerroksessa. Yläkerrassa on lasten omat huoneet, joita on yhteensä 5 yläkerrassa ja yksi lastenhuone alakerrassa. Lisäksi alakerrassa oleva leikkihuone on muutettavissa tilapäisesti lastenhuoneeksi.

Teknologiset ratkaisut

Henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehditaan erilaisilla kulunvalvontakameroilla sekä hälytys- ja kutsulaitteilla. Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan käytössä olevien laitteiden käytön periaatteet eli esimerkiksi, ovatko kamerat tallentavia vai eivät, mihin laitteita sijoitetaan, mihin tarkoitukseen niitä käytetään ja kuka niiden asianmukaisesta käytöstä vastaa. Suunnitelmaan kirjataan mm. kotihoidon asiakkaiden turvapuhelinten hankintaan liittyvät periaatteet ja käytännöt sekä niiden käytön ohjaamisesta ja toimintavarmuudesta vastaava työntekijä.

Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) 7 §:n 13 kohdassa säädetään turvapuhelin- tai muun vastaavan palveluntuottajan velvollisuudesta laatia turvallisuusasiakirja, joka sisältää suunnitelman vaarojen tunnistamiseksi ja riskien hallitsemiseksi. Turvallisuusasiakirja voidaan pykälän 2 momentin mukaan korvata tässä omavalvontasuunnitelmassa huomioon otetuilla asioilla.

Mitä kulunvalvontaan ja asiakkaiden omaan käyttöön tarkoitettuja teknologisia ratkaisuja yksiköllä on käytössään?

Perhekodissa on hyvin toimiva Verisure- hälytysjärjestelmä. Perhekodin hälytysjärjestelmässä on palo-, varkaus- ja kosteustoiminnot. Jos jossain palaa hälytyslaitteet kertovat äänellä ja puheella, missä palaa. Kun ovi tai ikkuna avataan, kuuluu ääni koko taloon. Yöaikaan on kuorisuojaus päällä; jolloin yleisissä tiloissa kuuluu hälytysääni, jos ovi tai ikkuna avataan.

Miten asiakkaiden henkilökohtaisessa käytössä olevien turva- ja kutsulaitteiden toimivuus ja hälytyksiin vastaaminen varmistetaan? Ei ole käytössä.

Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot?

Ville Saresvirta, vastaava ohjaaja ja vastuuhenkilö, lähihoitaja ja yhteisöpedagogi, yrittäjä (AMK)

Koskenrannankatu 15

45700 Kuusankoski

0453497381

ville.saresvirta@hotmail.com

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeita koskeva ohjaus ja valvonta siirtyi Valviralta vuoden 2020 alussa Fimealle. Terveydenhuollon laitteiden käyttöön, huoltoon ja käytön ohjaukseen sosiaalihuollon yksiköissä merkittäviä turvallisuusriskejä, joiden ennaltaehkäiseminen on omavalvonnassa huomioon otettava asia.

Sosiaalihuollon yksiköissä käytetään paljon erilaisia terveydenhuollon laitteiksi ja tarvikkeiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (629/2010). Terveydenhuollon laitteella tarkoitetaan instrumenttia, laitteistoa, välinettä, ohjelmistoa, materiaalia tai muuta yksinään tai yhdistelmänä käytettävää laitetta tai tarviketta, jonka valmistaja on tarkoittanut muun muassa sairauden tai vamman diagnosointiin, ehkäisyyn, tarkkailuun, hoitoon, lievitykseen tai anatomian tai fysiologisen toiminnon tutkimukseen tai korvaamiseen. Hoitoon käytettäviä laitteita ovat mm. pyörätuolit, rollaattorit, sairaalasängyt, nostolaitteet, verensokeri-, kuume- ja verenpainemittarit, kuulolaitteet, haavasidokset ym. vastaavat.

Terveydenhuollon ammattimaista käyttäjää koskevat velvoitteet on määritelty laissa (24–26 §). Organisaation on nimettävä vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että yksikössä noudatetaan terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annettua lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä.

Miten varmistetaan asiakkaiden tarvitsemien apuvälineiden ja terveydenhuollon laitteiden hankinnan, käytön ohjauksen ja huollon asianmukainen toteutuminen?

Perhekoti Wolmarissa terveydenhuollon laitteita ei juurikaan ole. Mikäli laitteita tulee käyttöön, säilytetään ne perhekodin aikuisten valvonnassa. Perhekodilla on käytössä laastarit ja erilaiset sidetarpeet, sekä lukollisessa kaapissa säilytettävät lääkkeet ja kuumemittari.

Miten varmistetaan, että terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista tehdään asianmukaiset vaaratilanneilmoitukset?

Ks. Edellinen kohta.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

Ville Saresvirta, vastaava ohjaaja ja vastuuhenkilö, lähihoitaja ja yhteisöpedagogi, yrittäjä (AMK)

Koskenrannankatu 15

45700 Kuusankoski

0453497381

ville.saresvirta@hotmail.com

8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja. Sosiaalihuollossa asiakas- ja potilastiedot ovat arkaluonteisia, salassa pidettäviä henkilötietoja. Terveystta koskevat tiedot kuuluvat erityisiin henkilötietoryhmiin ja niiden käsittely on mahdollista vain tietyin edellytyksin. Hyvältä tietojen käsittelyltä edellytetään, että se on suunniteltua koko käsittelyn ajalta asiakastyön kirjaamisesta alkaen arkistointiin ja tietojen hävittämiseen saakka. Käytännössä sosiaalihuollon toiminnassa asiakasta koskevien henkilötietojen

käsittelyssä muodostuu lainsäädännössä tarkoitettu henkilökisteri. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679. Tämän lisäksi on käytössä kansallinen tietosuojalaki (1050/2018), joka täydentää ja täsmentää tietosuoja-asetusta. Henkilötietojen käsittelyyn vaikuttaa myös toimialakohtainen lainsäädäntö.

Rekisterinpitäjällä tarkoitetaan sitä tahoa, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Henkilötietojen käsittelijällä tarkoitetaan esimerkiksi yksikköä/palvelua, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun.

Rekisterinpitäjän tulee ohjeistaa mm. alaisuudessaan toimivat henkilöt, joilla on pääsy tietoihin (tietosuoja-asetus 29 artikla).

Tietosuoja-asetuksessa säädetään myös henkilötietojen käsittelyn keskeisistä periaatteista.

Rekisterinpitäjän tulee ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksista valvontaviranomaiselle ja rekisteröidyille. Rekisteröidyn oikeuksista säädetään asetuksen 3 luvussa, joka sisältää myös rekisteröidyn informointia koskevat säännöt. Tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilta löytyy kattavasti ohjeita henkilötietojen asianmukaisesta käsittelystä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on antanut sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille viranomaismääräyksen (2/2015) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 19h §:ssä säädetystä tietojärjestelmien käytölle asetettujen vaatimusten omavalvonnasta. Tietojärjestelmien omavalvontasuunnitelma on erillinen asiakirja, jota ei ole säädetty julkisesti nähtävänä pidettäväksi, mutta on osa yksikön omavalvonnan kokonaisuutta.

Asiakastyön kirjaaminen

Asiakastyön kirjaaminen on jokaisen ammattilaisen vastuulla. Kirjaamisvelvoite alkaa, kun sosiaalihuollon viranomainen on saanut tiedon henkilön mahdollisesta sosiaalihuollon tarpeesta tai kun yksityinen palveluntuottaja alkaa toteuttaa sosiaalipalvelua sopimuksen perusteella.

Kirjaamisvelvoitteesta on säädetty laissa sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015) 4 §:ssä.

Yksittäisen asiakkaan asiakastietojen kirjaaminen on jokaisen ammattihenkilön vastuulla ja edellyttää ammatillista harkintaa siitä, mitkä tiedot kussakin tapauksessa ovat olennaisia ja riittäviä. Jatkossa kirjaamista ohjataan yhä vahvemmin asiakirjarakenteiden avulla, joista THL tulee vuoden 2020 aikana antamaan asiaa koskevan määräyksen. Lain 3 luvussa säädetään asiakasasiakirjoihin kirjattavista perustiedoista.

Miten työntekijät perehdytetään asiakastyön kirjaamiseen?

Työntekijät perehdytetään Nappula-asiakastietojärjestelmän käyttöön konkreettisesti käytännön kautta.

Miten varmistetaan, että asiakastyön kirjaaminen tapahtuu viipymättä ja asianmukaisesti?
Asiakastyön kirjaamiseen varataan aikaa päivän päätteeksi.

Miten varmistetaan, että toimintayksikössä noudatetaan tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvä lainsäädäntöä sekä yksikölle laadittuja ohjeita ja viranomaismääräyksiä?

Perhekoti Wolmarissa on käytössä Nappula-asiakastietojärjestelmä, joka sisältää asiakassuhteen hoitamiseen tarvittavia eli lasten hoitoon ja kasvatukseen liittyviä henkilötietoja. Näitä tietoja voivat yksilökohtaisesti olla esim. asiakassuunnitelmat, päätökset, hoito- ja kasvatussuunnitelmat ja raportit. Perhekodin lapsia ja nuoria käsiteltävät tiedot ovat heidän hoivan ja kasvatuksen kannalta tarpeellisia, kuten esimerkiksi lapsen nimi ja henkilötunnus, yhteystiedot: osoite, kotikunta, puhelinnumero ja sähköpostiosoite, lähiomaisten nimet ja yhteystiedot, asiakkuuteen liittyvät tiedot ja muut arkielämään, harrastuksiin ja koulunkäyntiin liittyvät tiedot.

Perhekodin asiakkaita informoidaan kirjaamiskäytännöistä ja mahdollisuudesta nähdä heitä itseään koskevat kirjaukset ja pyytää niihin korjauksia. Päivittäiskirjaamisessa ja koosteissa huomioidaan lapsen/nuoren näkemys asioista.

Perhekodissa käsitellään asukkaiden yksilöityjä henkilötietoja sopimuskauden ajan tai niin kauan, kuin lapsi/nuori on sijoitettuna lapsikohtaisella sopimuksella perhekotiin.

Tietoja ei luovuteta ulkopuolisille ilman huoltajan tai muun asiakkaan asioista päättävän tahon suostumusta.

Henkilötietoja käsitellään perhekodissa noudattaen henkilötietojen käsittelystä annettuja ohjeita ja määräyksiä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki lasten tiedot säilytetään siten, että ne pysyvät suojattuna; asiakirjat lukitussa tilassa olevassa lukitussa kaapissa sekä kirjauksiin käytettävä tietokone ja Nappula-asiakastietojärjestelmä ovat salasanojen takana.

Perhekodin työskentelyä ohjaa salassapitosäädökset. Mahdolliset työntekijät/harjoittelijat perehdytetään tietosuojakäytäntöihin ja he allekirjoittavat vaitiolositoumuksen ennen kuin aloittavat työskentelyn perhekodissa.

Miten huolehditaan henkilöstön ja harjoittelijoiden henkilötietojen käsittelyyn ja tietoturvaan liittyvästä perehdytyksestä ja täydennyskoulutuksesta?

Ks. Edellinen kohta.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot
Rosa Saresvirta, lähihoitaja ja yrittäjä
Koskenrannankatu 15
45700 Kuusankoski

044 5355550
rosanasaresvirta@hotmail.com

Onko yksikölle laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste?
Kyllä, suojattu asiakasrekisteri.

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Yksikkökohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Riskinhallinnan prosessissa käsitellään kaikki epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuuden mukaan suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

Toiminnassa todetut kehittämistarpeet

Asiakkailta tai henkilökunnalta riskienhallinnan kautta tulleet palautteet ja kehittämistarpeet huomioidaan ja korjaavat toimenpiteet toteutetaan asian vaatimalla tavalla.

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Omaevalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys _____
Allekirjoitus _____